

Janez Škrabec: Sodelavcev za neuspeh ne **kaznujem**

Manager leta 2017 Stanovsko združenje je letos nagrado podelilo direktorju in solastniku podjetja **Riko**, ki ne mara črnogledosti

LJUBLJANA – Riko je od letos aktiven tudi na nemškem trgu, kjer mu je uspel preboj z logističnimi in skladiščnimi sistemi, ki so jih zgradili za multinacionalke, kot sta Ikea in mlekarna Müller. Po hidroelektrarni Brežice direktor in solastnik podjetja **Riko** Janez **Škrabec** upa, da bo sodeloval tudi pri teh projektih na Hrvaškem.

SUZANA KOS

Če bi imeli na izbiro deset tisoč evrov, prost mesec dni ali nagrado manager leta, kaj bi izbrali?
Nagrado.

Res, ali ni nekaj najbolj dragocenega prosti čas?

Ne ločujem prostega od delovnega časa. Zato zame ni vrednota mesec dni brez dela. Moji dnevi so namreč, na način, kot jih preživljam zdaj, zelo dobri. Zelo zasedeni sicer, a z različnimi stvarmi, kar daje mojemu vsakdanu pestrost in dinamiko. Poslovno veliko potujem, ravno sem se vrnil s Kitajske, kjer sem obiskal sedež Alibabe. Fasciniran sem nad spremembami, ki jih prinaša spletna trgovina! Alibabe zagotovo ne bi mogel obiskati v prostem času, kot turist, v okviru poslovnega obiska Kitajske pa sem to možnost imel. Videl sem vrsto zanimivih stvari in srečal zanimive ljudi. Skratka, uživam v tem, kar delam. Freud je rekel, da sta v življenju pomembni dve stvari, delo in ljubezen, jaz pa rečem, da je najpomembnejša ljubezen do dela.

Se ta ljubezen ne spreminja skozi leta, ko ste bili mlajši, bi morda rekli, da je najpomembnejša ljubezen do koga ali česa drugega?
Moje delo je delo z ljudmi. Pogoji, da imaš rad svoje delo, je zagotovo tudi, da imaš rad ljudi.

Lanski nagradenec Andrej Božič ni več na funkciji direktorja Steklarne Hrastnik, še kar nekaj primerov je takšnih, na primer Jurij Giacomelli se je s funkcije tudi poslovil po prejemu nagrade mladi poslovnež leta. Po tej analogiji se poraja vprašanje, ali

boste ob letu osorej še šef Rika?

Bog daj, da bom zdrav. Svojega dela se zagotovo ne bom naveličal in prepričan sem, da se tudi v prihodnje moja ljubezen do dela ne bo zmanjšala. Je pa res, kot marsikdo opozarja, da lahko po prejemu kakšne nagrade zaspiš na lovorikah, omamljen od uspeha. V tem primeru je uspeh za marsikoga zagotovo nevaren, zato je pomembno zavzeti pravo distanco do tega. Naj poudarim, da nimam slabega občutka niti za enega, ki je to nagrado dobil. Vsak, ki jo je v svojem času prejel, si jo je tudi zaslužil. Mimogrede, pogledajte primer Nobelove nagradenke za mir Aung San Su Či iz Burme. Vrstile so se pobude, da se ji nagrada odvzame zaradi zatiranja pripadnikov muslimanske manjšine Rohinga. Vendar je fundacija jasno povedala, da nagrad ne odvzemajo. Vsak, ki jo je prejel, jo je prejel zaradi zasluženega dela v preteklosti.

Neomamljeni od uspeha greste naprej proti aktualnemu najizjivu, ki je najverjetneje drugi tir?

No, imamo pa še kakšen drug izziv, ne le sodelovanje pri drugem tiru. Kot pa sem že poudaril, se zanj močno zanimamo. Več kot to, za zdaj nimam povedati. V tem trenutku mi je največji izziv, ukvarjamo se namreč tudi z notranjo logistiko, kako bo **Riko** znal odgovoriti na vprašanje prehoda retails v internetno prodajo. Ni naključje na primer, da propada Agrokor, takšen poslovni model postaja vse bolj »passe«. Prihaja Amazon, prihaja Alibaba, ki bo v prihodnjih petih letih v širitev logistične mreže vložila 15 milijard dolarjev. Predstavnik Gorenja v Šanghaju mi je na primer rekel, da sploh ne gre več fizično v trgovino, vse naroča prek spleta in vse plačuje prek mobilnega telefona. Tako bo zelo hitro tudi pri nas, tisti, ki pravijo, da sprememb ne bo še nekaj časa, se motijo. Faza trgovskih centrov se tako končuje, zdaj prihaja trenutek visokoregálnih skladišč, v katerih bodo skrbeli, da se bo naročene izdelke čim prej distribuiralo do kupcev. In kar nekaj takšnih projektov že imamo v zahodni Evropi, tudi Nemci nas integrirajo v tovrstne svoje projekte. To je prihodnost.

Včeraj je bila tudi uradno odprta hidroelektrarna Brežice, največji infrastrukturni projekt v zadnjem času pri nas, pri katerem ste se povezali s hrvaškim gradbincem Viadukt. Kako to?

Z njim smo se povezali, ker računamo, da bodo tudi Hrvati gradili elektrarne naprej po spodnji Savi. Upamo, da se bo to strateško partnerstvo nadaljevalo še naprej.

Dobite lažje posel v Sloveniji ali v tujini?

Vedno je posel lažje dobiti doma. To je celo logično, večina podjetij si reference zgradi doma. Pri nas je težava le to, da je trg zelo majhen, zato smo obsojeni na izvoz, tudi izvoz storitev.

V obrazložitvi nagrade je zapisano, da ste inovativni vodja, ali to pomeni, da inovativno sankcionirate tudi svoje zaposlene za napake ali za to, ker ne dosežejo zastavljenega cilja?

Ne, pri nas ne kaznujemo, še nikoli nisem nikomur znižal na primer plače, če je storil kaj narobe. Dejansko gojim kulturo nekaznovanja napak, te toleriramo, saj se na njih lahko učiš in prideš tako do uspeha. Poskušam razvijati in spodbujati svoje sodelavce, da se jih sploh ne bojijo. Tudi zato ima **Riko** dobre rezultate in perspektive v prihodnosti. V 30 letih nismo niti enkrat zamujali s plačami, vsa leta smo poslovali tudi z dobičkom. Poleg tega nimamo kvantitativnih ciljev, saj je inženiring tek na dolge proge. Cikel pridobitve in izvršitve posla v naši panogi je namreč sedem, osem let; toliko časa približno mine od ideje do realizacije posla.

Je med menedžerji čutiti optimizem, jezdite na valovih napovedi gospodarske rasti?

Vsekakor je več optimizma kot pred leti, čeprav še vedno mislim, da smo preveč črnogledi. To kažejo tudi razne ankete o naši konkurenčnosti. Kljub dobri rezultatom smo dejansko preveč kritični do nas samih.

Prebivalstvo pa je optimistično;

zadnje tri mesece najbolj, odkar se od leta 1996 meri vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov.

Res? Tega podatka ne poznam, sicer pa me poznate, vedno poskušam biti optimističen. In nad Slovenijo sem dejansko zelo navdušen. Kazalnik zaupanja kaže morda tudi to, da klasični mediji izgubljate primat vpliva na javnost oziroma nam z negativnimi zgodbami ne krojite več tako zelo našega razpoloženja. Pretok informacij in mnenj se vse bolj odvija na družabnih omrežjih, tam so komunikacije bolj dinamične in prevladuje popolnoma drugačna razpoloženska dikcija.

Politika se usklajuje o demografskem skladu, ki naj bi povečal stabilnost pokojninskega sistema v prihodnje, vi varčujete za varno starost?

Varčujem, tako rekoč od nekdanj vplačujem za to, da bom na stara leta dobil primerno rento. Že dolgo zaupam Modri zavarovalnici.

V soboto bo mednarodni dan kave, ki je poleg vode in čaja pijača, ki jo pijemo najpogosteje in je popijemo največ. Kaj odgovorite, ko vas poslovni partnerji vprašajo, kaj boste pili?

Urbana legenda pravi, da ko pride kdo na obisk k Rusom, na vprašanje gostitelja »Pivo? Viski?«, ta

odgovori »In še vino«. Če bi mi vi ponudili vodo ali čaj, bi vam odgovoril, »Tudi kavo, prosim.«

*V tem trenutku mi je največji izziv, kako bo **Riko** znal odgovoriti na vprašanje prehoda retaila v internetno prodajo.*

Kazalnik zaupanja potrošnikov kaže morda tudi to, da klasični mediji izgubljate primat vpliva na javnost.

Janez Škrabec: »S Hrvati smo se povezali, ker računamo, da bodo gradili elektrarne naprej po spodnji Savi.« FOTO JOŽE SUHADOLNIK